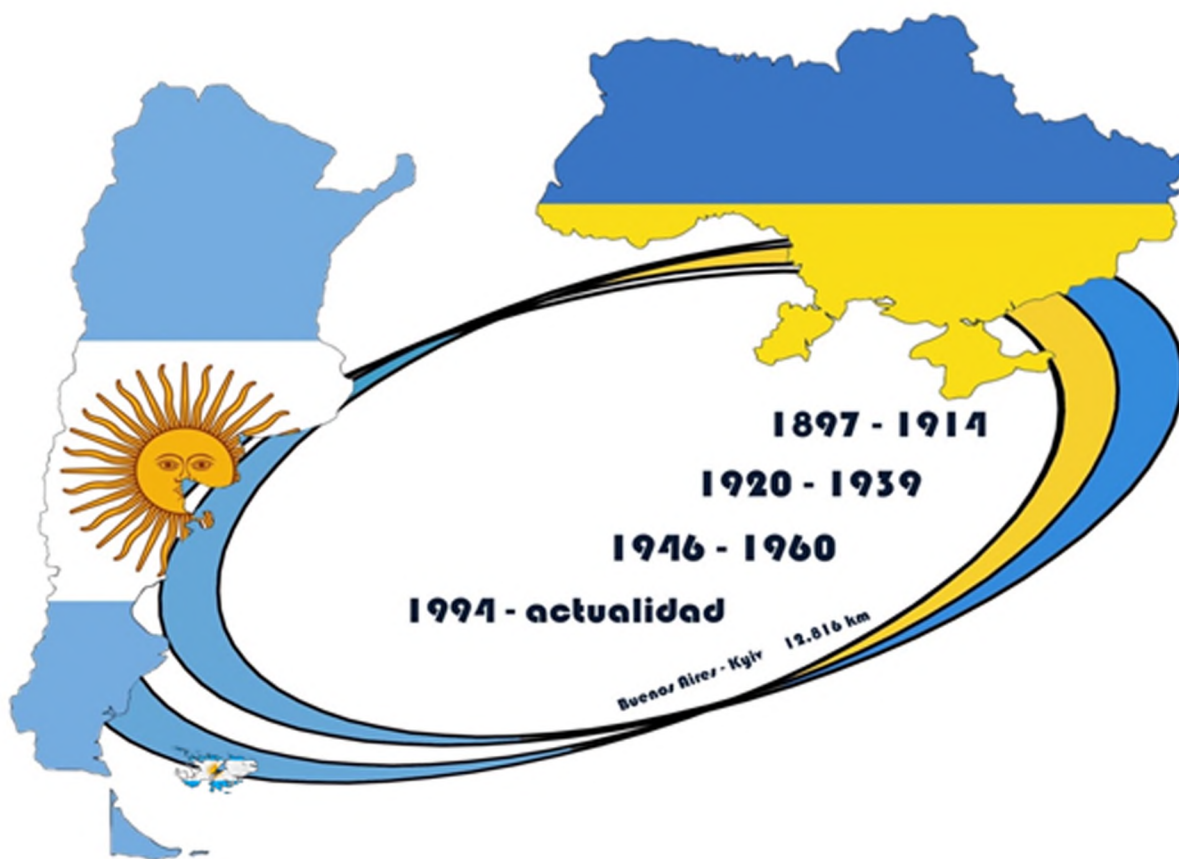

Embajada Argentina
en Ucrania

«У ПОШУКАХ МОГО КОРИННЯ»

№ 11

Вступне слово

Я рада вітати вас на сторінках цифрового інформаційно-періодичного видання «У пошуках мого коріння», підготовленого Посольством Аргентинської Республіки в Україні з метою ознайомлення з видатними особистостями в науковій, підприємницькій та культурній діяльності Аргентини, які є українцями за походженням та/або чие родинне коріння пов'язане з українськими містами.

Історія міграції українців до Аргентини розпочалася наприкінці XIX століття, внаслідок чого утворилася громада, яка вважається сьомою у світі за чисельністю українською діаспорою, що за приблизними оцінками налічує 350 000 українців, представників кількох поколінь.

Можна виокремити чотири головні хвилі міграції українців, які прибули до нашої країни, що охоплюють періоди: 1897-1914, 1920-1939, 1946-1960 роки та з 1994 року до нині. Попри те, що раніше були зареєстровані поодинокі випадки прибуття українців до Аргентини, вважається, що перша організована хвиля української імміграції відбулася у 1897 році до міста Апостолес провінції Місьйонес.

Незважаючи на офіційні дані, було виявлено декілька українських родин, а саме з міста Кам'янця-Подільського, які прибули до Аргентини в серпні 1889 року і заснували в аргентинській провінції Санта-Фе першу єврейську сільськогосподарську колонію Мойсес-Віль.

Кожна з цих хвиль дала Аргентині багато цінних особистостей, оскільки як видатні люди, так і ті, хто залишилися невідомими для широкого загалу, - всі вони своєю працею, зусиллями, творчістю, цінностями та знаннями зробили значний внесок у формування сучасної Аргентини.

Слава про щедру гостинність Аргентини досягла далекої Східної та Центральної Європи. Наша країна відкрила свої двері для потужних та плідних хвиль міжнародних міграційних процесів.

Важливо відзначити роботу, яку виконують організації української діаспори в Аргентині задля збереження українських традицій та цінностей у нашій країні.

Наразі Українська центральна репрезентація (RCU) (www.rcukra.com.ar), яку очолює відомий нейрохірург та Почесний консул України в провінції Буенос-Айрес доктор Педро Лирик (<http://lylyk.com.ar/>), об'єднує понад 30 асоціацій української діаспори, основними членами яких є Українське культурне товариство «ПРОСВІТА» (www.prosvita.org) на чолі з архітектором Хорхе (Юрієм) Данилишиним та Українське товариство «ВІДРОДЖЕННЯ» під керівництвом Віктора Будзінського.

Українська палата торгівлі і промислу в Аргентині (CAUCI) (www.cauci.com.ar), яку очолює пан Олег Яхно, відповідає за просування двостороннього бізнесу з моменту свого заснування у 1992 році.

Команда Посольства Аргентинської Республіки в Україні

Заглиблюючись в історію Аргентини, можна дізнатись про українців та їхніх нащадків, які досягли успіху в різних професійних галузях на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

Серед таких особистостей варто згадати біохіміка та лауреата Нобелівської премії з медицини Сесара Мільштейна, піаністку Марту Аргеріх, музиканта-фольклориста Орасіо Еухеніо «Чанго» Спасюка, поетесу Алехандру Пісарник, письменника Сесара Тьемпо, актора й музиканта, члена музично-гумористичного гурту «Les Luthiers» Маркоса Мундстока, засновників та власників комплексів по вирощуванню та переробці мате «Росамонте» Деметрію Гренюка та «Романсе» Мігеля Хосе Герулу, автора публікації про українську громаду «Наші люди» Хорхе Баланду, олімпійського призера Педро Стецюка, метеоролога Надію Зинченко, біохіміка та вірусолога Пабло Голдшмідта, демографа-дослідника української діаспори, випускника Університету Буенос-Айреса Олега Воловину, колишнього футболіста Хосе Чатрука, футбольного тренера Хосе Нестора Пекермана.

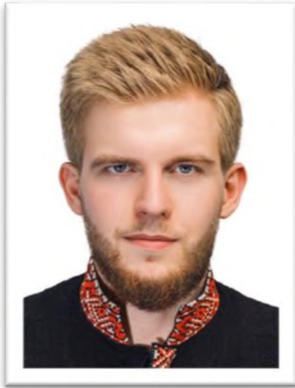
Розповіді, опубліковані у цьому виданні за згодою наших героїв, не є вичерпними, а натомість прагнуть передати різноманіття життєвого досвіду респондентів, відомих на міжнародному рівні особистостей української громади, що мали значний вплив на розвиток аргентинського суспільства та відображають плідні зв'язки між Аргентиною та Україною.

Цей інформаційний бюлетень є відкритою, міжрелігійною, всеохоплюючою ініціативою, до якої можуть долучитися нові діячі української громади в Аргентині. Я вітаю всіх зацікавлених взяти участь у наступних випусках бюлетеня та запрошую надсилати свої історії, спогади та досвід на електронну адресу eucra@mrecic.gov.ar.

З найкращими побажаннями,

Елена Летісія Мікусінські

Передмова від Народного депутата України Святослава Юраша

Депутат Святослав
Юраш

Голови підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

2020-ті роки мають стати особливими у відносинах між Україною та українською діаспорою. Наші громади у містах та містечках Аргентини вже більше ніж за сто років заклали підвалини для особливих відносин між нашими державами.

Ми вже давно не незнайомці, а скоріш старі приятелі. Незважаючи на тисячі морських миль між нами, наші народи стали сусідами. Українці та аргентинці живуть на одних вулицях, слухають схожу музику та їх діти грають на тих самих майданчиках.

Мене завжди захоплював феномен діаспори. Однаково величним є і та сміливість, яку проявили емігранти при подоланні всіх труднощів, пов'язаних із переселенням, і доброта та щирість народу, який їх прийняв. І у свій час аргентинський народ неодноразово сприяв нам, іноземцям з іншого континенту, у пошуках прихистку, роботи та, найголовніше свобод. Не отримавши землю в Україні, ми отримали змогу обробляти її в Апостолесі. Тікаючи від політичних переслідувань, нам надали свободу слова, і ми почали друкувати «Українське слово». Рятуючи своїх дітей від економічного занепаду, ми змогли віддати їх в аргентинські школи та університети міста Беріссо. Для 300 000 тисяч українців Аргентина стала землею можливостей і розвитку. І таким чином ще з кінця XIX століття аргентинці роблять все можливе задля збереження наших традицій, мови та віри.

Відносини Буенос-Айреса та Києва мають 300 000 тисяч можливостей, мостів та історій дружби. Закордонні українці Аргентини є найкращими послами України у всіх сферах без виключень. Від медицини і до спорту, вони пишуть історії одночасно двох країн, які так далеко один від одного на політичній мапі, але поряд за спільними ідентичностями. Адже бути сусідами, знаходячись на різних континентах, - це диво, яке стало можливим завдяки гостинності аргентинського народу та сміливості українських емігрантів.

Нове покоління українських дипломатів та політиків має вибудувати особливі відносини із українською діаспорою в Аргентині. Про неї мають більше писати в підручниках з історії, нові освітні програми обміну мають створитися між університетами обох країн, глибше співробітництво повинне вибудуватися у царині культурної дипломатії. Без перебільшення, Українська держава має створити всі можливості для діаспорі та її легкого відвідування України, вивчання історії та, особливо, мови. Адже українці – це велика сім'я, що живе на кожному континенті, і ми маємо знати більше про своїх родичів.

Особливі можливості для подальшої співпраці існують, вочевидь, у сферах сільського господарства, медицини та ІТ. Це ті три базові площини, що є однаково важливими для

наших країн і на яких можна створити спільну візію двосторонніх відносин. У розроблені дорожньої карти спільного майбутнього Аргентини та України мають брати участь, перш за все, українські сім'ї міст та селищ нашого латиноамериканського друга та партнера. Така карта мала б включати в себе їх досвід, знання та бачення можливостей та викликів: від питань поглиблення торгівлі і до зусиль щодо зменшення викидів CO₂ у атмосферу.

Для кожного з українців історія діаспори є особливо надихаючим прикладом віри в себе, сміливості та гостинності. Це історія про свободу, втрачену на Батьківщині, та знайдену у новій країні. І наша вдячність аргентинському народу за таку допомогу має бути закарбована у конкретних прикладах співробітництва, яке буде покращувати життя обох народів.

Святослав Юраш*

Народний депутат Верховної Ради України

*Святослав Юраш - Народний депутат Верховної Ради України IX скликання з серпня 2019 року, обраний по загальнодержавному багатомандатному округу за списком політичної партії "Слуга народу". Голова підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Глава Постійної делегації у Парламентській асамблеї ГУАМ, заступник члена Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ЄС - Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ), керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Федеративною Республікою Бразилія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Ірландією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Румунією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Державою Ізраїль, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Японією, секретар групи з міжпарламентських зв'язків з Сполученими Штатами Америки.

ФЕДЕРІКО ВІЛЬЄГАС БЕЛЬТРАН

Федеріко Вільєгас Бельтран

Дипломат. Постійний представник Аргентинської Республіки при міжнародних організаціях у Женеві.

«Мій дід по матері Борис Корман (Бернардо Корман) був українцем.

Дідусь народився в Одесі в 1900 році та залишив це місто в 1914 році. Його батьки були євреями, вони жили за часів Російської імперії. Коли їхню родину почали переслідувати, заради порятунку своїх дітей, батьки вирішили посадити їх на різні кораблі, які виходили з порту. Мій дідусь сів на корабель, на якому було написано «Південна Америка», а його сестра Рут - на корабель із написом «Північна Америка». Мій дідусь у віці 14 років відплив

на кораблі, що прямував на інший кінець світу.

Він прибув до бразильського порту Сантус, заробляв на життя миттям підлоги в банку, але у своєму прагненні досягти більшого у житті, вирішив відправитися до Аргентини. Він перебував якийсь час у єврейській громаді в Ентре-Ріос, але не вважав, що його майбутнє має бути з нею пов'язане. Дідусь подорожував, поки не досяг північного заходу Аргентини - провінції Сантьяго-дель-Естеро. Там він оселився, зустрів мою бабусю Інес Солласо, католичку, вони створили сім'ю, у них народилося двоє дітей: моя матір Дора Інес та мій дядько Федеріко.

Мій дідусь Бернардо став відомим бізнесменом, власником автосалону та головних кінотеатрів міста. Коли моя мати виходила заміж за мого батька, шафером на весіллі був найкращий друг мого діда: Альберто Х. Армандо, президент одного з найвідоміших футбольних клубів Аргентини «Бока Хуніорс» та автомобільний підприємець (оскільки дідусь був євреєм, то не міг бути шафером на вінчанні).

Мої батьки розповідали, що у 1925 році до Центральної пошти Буенос-Айреса (за тисячу кілометрів від місця проживання мого діда) надійшов лист. Це був один серед мільйонів листів, які надходили до країни через масову європейську імміграцію того часу. На листі було лише написано «Борис Корман. Південна Америка». Ті, хто відбирав листи для відправлення до кінцевого пункту призначення, не знали, що з ним робити. Але серед поштових службовців був молодий чоловік із міста, де жив дідусь, і він сказав: «у Сантьяго мешкає один чоловік, якого називають «росіянином Корманом». Замість того, щоб викинути лист у смітник, вони вирішили відправити його моєму дідусеві.

Цей лист, написаний на ідиші, мав 10 сторінок. У ньому батько дідуся розповідав всю історію родини відтоді, як його залишили в порту, включно з описом сутичок та інцидентів, які відбулися під час революції 1917 року, і хворобою цесаревича. У листі також йшлося про

його сестру, яка приїхала до Нью-Йорка, отримала дозвіл на поїздку мого прадіда Натуса до Північної Америки. Завдяки цьому листу, який надійшов випадково, мій дідусь возз'єднався зі своєю сім'єю, і пізніше зміг підтримувати зв'язок із родиною, надсилати їм гроші, а також листуватися зі своєю сестрою та батьком, який помер на Мангеттені.

Борис Корман (Бернардо Корман)
з родиною

Мій дідусь ніколи не хотів залишати Аргентину, він так і не зустрівся зі своїми родичами. Але моя мама в 1968 році поїхала до Нью-Йорка і побачилася з тіткою та двоюрідними братами. А потім знову відвідала їх вже з моїм батьком у 1981 році. У 1984 році я поїхав до Сполучених Штатів за студентською програмою культурного обміну, мені також вдалося зустрітися зі своїми рідними.

Образ мого діда-українця, який хлопчиськом відправився до невідомого світу і піднявся з низів, створив сім'ю, завжди був дуже важливим для моєї родини, навіть для мого рідного батька, хоча він походив із сім'ї з давньою традицією мешкати століттями на одному місці. Батько описував мого діда Бернардо як «блискучого бізнесмена, що робив великий бізнес, але плакав, коли слухав оперу». Любов до опери передалася батькові, а від батька - мені.

Я ніколи не знав свого діда, оскільки він помер (1955) задовго до мого народження (1966), але його історія є частиною нашої родини. Від його одеських звичок я лише чув, що він умів їсти рибу, накопичуючи кістки на одній стороні рота, а потім витягуючи одночасно кілька кісточок, а також, що він завжди говорив іспанською з дуже яскраво вираженим українським акцентом.

Я не знаю, чи живуть мої родичі в Україні, але думаю, що так. У мої плани входить відвідати із своєю родиною цю країну».

ЮРІЙ ДАНИЛИШИН

Юрій Данилишин

Голова Українського культурного товариства «Просвіта» Аргентинської Республіки

Віцепрезидент із питань Південної Америки Світового конгресу українців

Юрій Данилишин народився в Буенос-Айресі 28 лютого 1956 року. Син Михайла Данилишина, видатного діяча Української громади Аргентинської Республіки, який прибув до Аргентини в 1927 році з села Тернавка Жидачівського району Львівської області. Михайло Данилишин брав активну участь у діяльності Українського культурного товариства «Просвіта» в Аргентинській Республіці. Він неодноразово очолював та входив до складу Управи УКТ «Просвіта», став першим почесним головою організації, працював також редактором газети «Українське слово». Він активно просував ідею створення громадської координаційної установи. З цієї метою Михайло Данилишин організував 13 грудня 1931 року з'їзд вже заснованих українських товариств Буенос-Айреса, а також був секретарем Першого культурно-освітнього конгресу українців Аргентини, Уругваю та Парагваю, на якому була створена Українська центральна репрезентація Аргентинської Республіки.

Михайло Данилишин займався важливою публіцистською роботою в численних газетах діаспори, автор монографії «Українці в Аргентинській Республіці», опублікованій в 1979 році. В Аргентині він створив сім'ю з Розалією Бойчук, яка емігрувала до Аргентини в 1932 році із села Могильниця Теребовлянського району Тернопільської області. Обое прибули до порту Буенос-Айреса з надією колись повернутися до України, але створивши сім'ю в Аргентині та через Другу світову війну, відмовилися від цієї ідеї. Родина оселилася в Буенос-Айресі, де народилися діти: Володимир, Ольга, Юрій та Роман. Батьки і діти назавжди зв'язали своє життя з громадською діяльністю, за винятком Ольги, яка емігрувала до Сполучених Штатів.

Разом зі своїми батьками Юрій Данилишин став активним діячем української громади Буенос-Айреса, відвідував мовну школу Українського греко-католицького собору Пресвятої Діви Марії в Буенос-Айресі, яку очолював Михайло Василик. Викладачами у школі були Лідія Побідинська, Ліц. Анна Середяк, сестра Матея, отець Василь Король, проф. Іван Романюк та інші. Також брав участь у зборах і таборах, що проводила Українська молодіжна

Розалія Бойчук

Михайло Данилишин

організація «Пласт», де він розпочав свою громадську діяльність у 1977 році, займаючись реконструкцією її офісу в місті Буенос-Айрес.

У 1983 році Юрій Данилишин долучився до керівництва Українського культурного товариства «Просвіта» Аргентинської Республіки, увійшовши до складу Управи, а в 1995 році став головою зазначеної установи. На цю посаду він неодноразово переобирався та наразі є очільником УКТ «Просвіта».

Як голова Товариства та член Управи Юрій Данилишин сприяє організаційному оновленню установи, здійснює численні покращення будівлі центрального офісу. Він був куратором різноманітних виставок, проведених у межах Ночі музеїв, які згодом стали пересувними: «Вишиванка та українське ремесло» (2013); Майдан, Революція Гідності (2014 - Фотовиставка творчості Дмитра Саніна та Михайла Федоренка); Зображення України (2015/Студія Треті Півні – Київ); Пейзаж опору (2017/Аргентинські митці про Україну); Лінія фронту (2019/фотовиставка Андрія Дубчака).

Від імені Українського культурного товариства «Просвіта» Юрій Данилишин брав участь у координаційних заходах громади в Українській центральній репрезентації Аргентинської Республіки. У 1990 році був секретарем XIII З'їзду українців Аргентинської Республіки, організовував заходи з нагоди святкування Незалежності України, а згодом, на прохання Управи Української центральної репрезентації, очолив команду, яка займалася облаштуванням Посольства України в Аргентинській Республіці.

У середині 2005 року Юрій Данилишин координував візит президента Світового конгресу українців доктора Аскольда Лозинського до Аргентини, Буенос-Айреса, провінції Місьйонес та Парагваю. За попередньою домовленістю, у співпраці з тодішнім головою Українсько-бразильської центральної репрезентації доктором Вітторіо Соротюком, одночасно із цим візитом був організований Перший Латиноамериканський конгрес українських нащадків у Фос-де-Ігуасу (Бразилія), наступні зустрічі відбулися в місті Енкарнасьон, Парагвай, місті Обера провінції Місьйонес, Аргентина, 4-й і останній - у місті Курітіба, Бразилія.

Батьківський дім Михайла Данилишина
в селі Тернавка

XVI Конгрес українців Аргентинської Республіки, що відбувся в листопаді 2005 року, висунув журналіста Хорхе Баланду на посаду голови Виконавчої комісії, а архітектора Юрія Данилишина - головою Головної ради.

У 2007 році Юрій Данилишин очолив Організаційну комісію XVII З'їзду українців Аргентинської Республіки, згодом обійняв посаду секретаря Виконавчої комісії. У 2008 році

координував зі Світовим конгресом українців заходи з нагоди 75-річниці Голодомору як геноциду українського народу 1932-1933 років та керував встановленням в Муніципальному кафедральному соборі Буенос-Айреса меморіальної дошки на знак вшанування пам'яті цих трагічних подій. Юрій Данилишин займався організацією та редагуванням перекладів

матеріалів пересувної виставки, а також виданням Урядом міста Буенос-Айрес книжки «Голодомор: невідомий геноцид українців».

Батьківський дім у селі Тернавка
Юрій та Роман Данилишин, 2017 рік

У 2017 році був запрошеним гостем на Річній Асамблеї Світового конгресу українців, а у 2018 році працював над включенням Українського культурного товариства «Просвіта» до Світового конгресу українців, що відбулося на Річній Асамблеї 3 серпня 2018 року.

У 2018 році був призначений регіональним віцепрезидентом з питань Південної Америки і членом Управи на XI Світовому конгресі українців, займаючись на цій посаді розв'язанням проблем, з

якими стикаються громади українців, що населяють регіон, а також перекладом та публікаціями матеріалів.

Працює над виданням коротких добірок та перекладів з історії громади: для Уряду Буенос-Айреса готує матеріал про українську громаду, який увійшов у книжку «Свідчення: письмова преса громад» (2016 рік), а також декілька блогів: <https://mbeskyd.blogspot.com>

У 2019 році колишній голова Світового конгресу українців Євген Чолій запрошує Юрія Данилишина до складу Управи ГО «Україна-2050», представництво якого розташоване у місті Києві, де він співпрацює у перекладі інформаційних матеріалів про Україну.

За свою громадську діяльність Юрій Данилишин отримав численні відзнаки від Уряду України. У червні 2008 року Головне управління Братства колишніх вояків 1-ї Української дивізії Української національної армії в Канаді нагородило його Почесною грамотою за громадську діяльність. У серпні 2006 року Міністр закордонних справ України Борис Тарасюк нагородив його орденом «Знак Пошани» III ступеня за активну участь у діяльності української громади Аргентинської Республіки, популяризацію історичних і сучасних досягнень у побудові українсько-аргентинських відносин та зміцненню авторитету України у світі. У листопаді 2008 року, до 75-х роковин Голодомору в Україні, Президент Віктор Ющенко нагородив Юрія Данилишина орденом «За заслуги» III ступеня за вклад у поширення інформації щодо

Члени УКТ «Просвіта» у Києві
серпень 2017 року

Голодомору - геноциду українського народу. У 2021 році він був відзначений Президентом Володимиром Зеленським орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня «за вагомий особистий внесок у розвиток міждержавного співробітництва, зміцнення міжнародного авторитету України, популяризацію її культурно-історичної спадщини».

УКТ «Просвіта» у Києві, серпень 2017 року

За фахом Юрій є архітектором, займається незалежною діяльністю. Одружений з Лідією Маркович, також україною за походженням, з якою виховують двох дітей - Софію та Тараса.

❖ Які родинні зв'язки поєднують Вас з Україною?

Я - українського походження по лінії матері та батька - Розалії Бойчук і Михайла Данилишина.

Михайло Данилишин прибув до Аргентинської Республіки в 1927 році з надією повернутися до України. Створивши сім'ю та через Другу світову війну, від цієї ідеї відмовився. Донька Розалія емігрувала до Аргентини в 1932 році, будучи ще неповнолітньою, щоб приєднатися до своєї сестри Юлії, яка виїхала з України раніше.

Михайло Данилишин народився в селі Тернавка Жидачівського району Львівської області, де навчався в початковій школі, потім вступив до середньої школи в місті Стрий та пройшов кооперативні курси, які пропагувало Міністерство внутрішніх справ. Співпрацював із сільською читальнею, а згодом - з місцевим кооперативом «Час». Донька Розалія народилася в селі Могильниця Теребовлянського району Тернопільської області. З дитинства брала участь у хорових колективах, після еміграції продовжила співати в хорі.

Батьки завжди проживали в місті Буенос-Айрес.

У мене є родичі в Україні. З боку мого батька більшість братів стали жертвами світових воєн, які спустошили територію України. Ми встановили міцні стосунки з моєю двоюрідною сестрою та її сім'єю, яка проживає у Львові, підтримуємо постійний зв'язок через соціальні мережі. Я два рази відвідував Україну, в обох випадках приїжджав до рідного села мого батька, був у будинку, де він народився, а також у читальні, для будівництва якої він зібрав гроші серед односельчан. Щодо родини моєї мами, ми зустрілися під час мого візиту до Києва, планували відвідати рідне містечко, але незручності, які виникли в останню мить, завадили скористатися цією можливістю. Цей візит залишається відкритим питанням і, безумовно, є приводом для наступної поїздки.

❖ Чи зберігаєте в родині або пам'ятаєте якусь традицію, яка була Вам передана?

Українські традиції завжди були присутні в нашому домі, починаючи з мови, яка є запорукою доступу до знань про Україну, любов до якої нам прищепили ще у дитинстві, а також участь у громадській та релігійній діяльності.

❖ Чи вважаєте Ви за доцільне у майбутньому поживати зв'язки з країною Ваших предків?

Зв'язок з пращурами присутній у всіх аспектах нашого особистого життя, ми пов'язані з усім, що має відношення до культури та традицій українського народу, зокрема релігійних та календарних свят, а також на побутовому рівні - з гастрономією. Звісно, додалися місцеві звичаї, адже саме ця інтеграція дозволяє нам цінувати обидві традиції, кожну по-своєму.

Через те, що «...хто не знає, звідки походить, не знає, куди йому йти...». Я хотів би поділитися думкою, що кожен аргентинець повинен поглибити знання про своє коріння. У нашому випадку - нащадки українців знайдуть в історії своїх предків сторінки стражденного народу, який шукав і знайшов у цих широтах родючу землю, що дозволила їм працювати, створювати родини, навчатися, розвиватися та здійснювати свої задуми та мрії. Знання культури та традицій, зокрема мови, дозволить їм отримати доступ до більшої кількості знань, покращити освіту та інтелект, додати грані стародавньої культури, отже, просунутися на шляху розбудови Аргентини, адже ми всі цього прагнемо для всіх національностей, як зазначено в преамбулі Конституції Аргентинської Республіки: «...для кожного, хто хоче заселити аргентинську землю...».

КАРІНА КАБО

Докторка педагогічних наук Національного університету Росаріо (UNR)

Каріна Кабо

Професорка педагогічних наук Національного університету Росаріо. Професорка філософії, психології та педагогіки. Авторка двох книжок: «Школа. Для чого вона?» та «Реальні школи у часи діджиталізації». Фахівчиня з питань управління закладами освітньої системи Латиноамериканського університету соціальних наук (FLACSO). Фахівчиня з питань інформаційно-комунікаційних технологій та вищої освіти, диплом із менеджменту освіти (FLACSO). Спеціалістка з інновацій та місцевого менеджменту, диплом із політології та місцевого управління Національного університету Росаріо.

Аспірантка кафедри управління навчальними закладами (ISFD № 16). Каріна Кабо обіймала посаду Міністра культури та освіти Росаріо, з 1991 року викладала у педагогічних навчальних закладах, з 2005 року - аспірантка та викладачка вищих навчальних установ. Брала участь у міжнародних книжкових ярмарках, проводила курси та читала лекції в містах Аргентини, Уругваю, Колумбії та на Кубі. Пані Кабо - наукова співробітниця (директорка конкурсу Національного інституту з підготовки викладачів (INFOD) 2010/2017 та учасниця багатьох конкурсів), керівниця з питань підготовки дипломних робіт та журі з оцінювання. Упродовж листопада 2012 року та листопада 2018 року Каріна Кабо була технічним помічником Міністерства інновацій та культури, координаторкою магістерської програми «Культурний паспорт та інституційні зв'язки і преса».

Максим Твердохліб

Вона обіймала різні посади з моменту своєї педагогічної діяльності, яка розпочалася в 1985 році, зокрема радниці з питань освіти в психолого-педагогічних кабінетах, консультанта з питань ранньої стимуляції розвитку дитини в державних лікарнях, а також приватних клініках та інститутах.

Мої українські дідусь і бабуся

Бабуся шила автоматично, майже не замислюючись, ніби це дозволяло їй відволіктися від щоденних клопотів. Дивлячись на тканину, бабуся фантазувала про інше життя, не своє, сповнене нестатків і самопожертви. Вона, що шила майже не задумуючись, складала мені гарну компанію.

Я внучка моєї бабусі Ольги і правнучка Максима Твердохліба, які народилися в Україні. Цю землю я полюбила з дитинства завдяки бабусиним розповідям. Я знала про холодний, білий сніг, який вкривав їй коліна, коли вона йшла до школи, а також історії про мачуху. Її розповіді більше були схожі на казки, ніж на сувору реальність, яку вона пережила.

Мій прадід помер, коли мені було майже 3 роки, але я добре пам'ятаю його, тому що він був дуже люблячим дідусем. Він називав мене «маленька» і водив за покупками в продуктовий магазин, змушуючи самотійно замовляти необхідні для дому продукти. Він воював у Першій світовій війні, на якій втратив палець. Кажуть, що згадки про цю подію викликали у нього великі страждання, через що дідусь вирішив емігрувати до Америки. Це сталося в 1935 році перед Другою світовою війною.

Бабуся Ольга і мама
Урсула

Моя бабуся залишилася сиротою в 7 років, її батько одружився вдруге, його нова дружина не хотіла, щоб бабуся продовжувала навчання. Отже, вона навчалася у школі лише до четвертого класу, проте настільки цінувала освіту, що не лише наполягала на тому, щоб її доньки отримали середню освіту, а й дбала про наші домашні завдання та заохочувала нас вечорами читати.

Моїй бабусі було лише 17 років, коли перед тим, як емігрувати, вона вийшла заміж за Фелікса, поляка, якого ледве знала. В Аргентині у них народилися 2 доньки: Урсула і Делія.

Життя в Аргентині було нелегким. Вони оселилися в місті Санта-Фе, а пізніше переїхали до Сан-Ніколаса, де отримали пропозицію щодо роботи. На відміну від Санта-Фе, у цьому новому місті не було ні електричного світла, ні тротуарів, що стало великим розчаруванням для моєї бабусі та її доньок-підлітків.

У Сан-Ніколасі життя виявилось ще складнішим, отже, бабуся записалася на курси «крою та шиття». Вона стала відомою у місті модисткою, спеціалізувалася на пошитті весільних суконь. Коли я просила її допомогти, вона змушувала мене спочатку помитися, після чого я могла шити або вишивати на цих білих тканинах.

Бабусю шанували в місті не лише як талановиту кравчиню, а й за її уважне та чуйне ставлення до людей. Кожного дня народження, знаючи, що бабуся любить квіти, їй дарували кілька десятків троянд і гвоздик, висловлюючи у такий спосіб свою вдячність.

Вона була чудовою бабусею, віддавала все і навіть більше, ніж мала. Вона була люблячою і завжди готовою прийти на допомогу кожному без винятку. Наприклад, щоразу, коли бабуся готувала ньокі чи торт, то всіх у дворі пригощала, проявляючи так своє добре ставлення до сусідів. Наскільки я пам'ятаю, завдяки бабусі у нашій родині смакували страви української кухні – це м'ясний холодець, вареники та загорнутий у капустає листя фарш.

Я люблю Україну, навіть не знаючи її, адже це земля, що подарувала мені моїх найкращих дідуся та бабусю».

Бабуся Ольга з онуками
лютий 1985 року

ХРИСТИНА ОЛЬГА БАНДРІВСЬКА

Христина Ольга
Бандрівська

**Професорка, бакалавр медсестринства,
викладачка з сестринського догляду в
Університеті дель Сальвадор**

29 березня відбувся віртуальний захід «Солідарні жінки», організований Жіночим підкомітетом Аргентинської федерації громад спільно з Управлінням громадських справ законодавчого органу міста Буенос-Айрес, на якому Христина Бандрівська була відзначена за свою роботу в галузі охорони здоров'я під час пандемії.

«Понад 30 років я працювала у німецькій лікарні в Буенос-Айресі. Протягом своєї професійної діяльності у цьому закладі я виконувала обов'язки медичної сестри у відділеннях загальної та інтенсивної терапії. Керувала зміною, останнім часом вела викладацьку та дослідницьку діяльність з медсестринства. Я також є фахівчиною з інфекційного контролю та оцінки якості закладів охорони здоров'я.

❖ Які родинні зв'язки поєднують Вас з Україною?

Мої дідусі та бабусі, батьки, тітки та дядьки емігрували з України в березні 1949 року, отже, з цією країною я маю родинні зв'язки. На той час моїй мамі було 15 років, а батькові мало виповнитися 19. Вони знали один одного, але ще не були одружені, зробили це в Аргентині. Батьки розповідали нам, що спочатку було дуже важко, але

потроху, докладаючи великих зусиль, їм вдалося подолати труднощі, побудувати власний будинок і влаштуватися на роботу. В Україні мій батько з родиною жив у Медведівцях, моя мама народилася і проживала в Тернополі.

Після прибуття до Аргентини вони оселилися і жили до останніх днів у місті Берасатеґі, провінція Буенос-Айрес. Наскільки я знаю, у мене є племінники та двоюрідні брати, які мешкають в Україні, на жаль, я давно втратила з ними зв'язок.

Співаю з моїм батьком та
подружками

Христина Бандрівська у «Рідній
школі» разом із батьком та
групою учнів

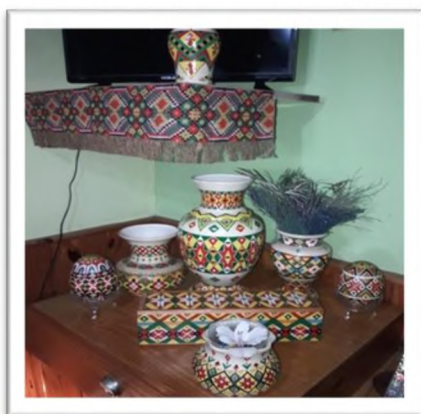
❖ Чи зберігаєте в родині або пам'ятаєте якусь українську традицію, яка була Вам передана?

Щодо збережених в нашій родині традицій, які передалися мені, пам'ятаю таке:

- У Вербну неділю, як побажання здоров'я, поплескувати людей благословенною оливковою гілкою, промовляючи: «Не я б'ю, гілка б'є. За тиждень - Великдень. Будьте здорові, як вода, і багаті, як земля».
- Співати колядки всією сім'єю після різдвяної вечері. Ходити гуртом від хати до хати, відвідувати знайомих і друзів українців, співаючи різдвяні пісні.
- Розфарбовувати яйця (писанки) і готувати кошик з їжею, щоб освятити на Великдень.
- Готувати та їсти типові страви - вареники, борщ, кутя, капуста, голубці, медівник, холодець.
- Вишивати хрестиком нитками та вовною (подушечки, гобелени, блузки) та прикрашати оселю виробами з

Вишивки, зроблені Христиною Бандрівською

Вироби ручної роботи Христини Бандрівської

українськими мотивами та візерунками з різьбленого дерева.

- Відвідувати церковні служіння українською мовою та греко-католицьким обрядом.
- Відвідувати заняття української мови та розмовляти цією мовою з членами родини.
- Декламувати вірші Тараса Шевченка, співати пісні й танцювати типові українські танці.
- Відвідувати вечірки та фестивалі, що проводилися іншими філіями Українського культурного товариства «Просвіта», українськими організаціями, в яких брали участь різні громади.

Деякі із цих традицій ми й досі зберігаємо.

Я маю багато чудових спогадів, які наближають мене до України, серед них можу назвати такі:

- Допомогала моєму батькові навчати українській мові малечу нашої філії.
- Навчала вишивати друзів і знайомих, які цікавилися цим мистецтвом. Вишивати мене навчила мама, що стало одним із моїх найулюбленіших хобі протягом кількох років.
- У вільний час розмальовувала керамічні вази та дерев'яні вироби українськими мотивами та орнаментами.

На одному із святкувань товариства «Просвіта»

- Співала та декламувала вірші українською мовою на вечірках та фестивалях, що проводилися в нашому товаристві «Просвіта». Це мене дуже зворушувало і наповнювало гордістю.
- Відвідувала табори, організовані Спілкою української молоді (СУМ), та свята, які проводилися в П'ятому Українському центрі відпочинку «Веселка».
- Відвідувала в групах багато культурних заходів, представляючи нашу громаду та філії. Під час цих подій носили український прапор і одягали вишиванки.
- Подорожувала Україною з батьками в 1994 році. Це було щось чудове і дуже емоційне, оскільки вони возз'єдналися зі своїми родичами, а я отримала можливість познайомитися з ними особисто. Мені сподобалися всі місця, де ми були, а особливо теплота, гостинність і радість, з якою нас зустрічали люди.
- Зустріч хлібом і сіллю в одному місці, яке ми відвідали під час нашої подорожі Україною.

❖ Чи вважаєте Ви за доцільне у майбутньому поживати зв'язки з країною Ваших предків?

Я не лише вважаю за доцільне у майбутньому поживати зв'язки з країною моїх предків, але й дуже хотіла б, щоб це відбулося».

Україна, група, з якою подорожували, нас зустрічають хлібом і сіллю

ПОДЯКИ

Особлива подяка:

Народному депутату України пану Святославу Юрашу

Подяка за співпрацю у підготовці цього номера:

Пану Федеріко Вільєгасу Бельтрану

Пану Юрію Данилишину

Пані Каріні Кабо

Пані Христині Ользі Бандрівській

Команді Посольства Аргентини в Україні:

Послу пані Елені Летісії Мікусінскі

Секретарю Аріелю Максу Санчесу Ромеро

Секретарю Мартіну Кастро

Ліц. Алехандрі Василик

Ліц. Вікторії Казьмірук

Ліц. Лесі Мілютенко